

Vyrástli sme zo servisu

Posledný marcový týždeň poriadala divízia robotiky spoločnosti ABB Dni otvorených dverí vo svojom centre robotiky v Trnave. Túto príležitosť sme si samozrejme nemohli nechať ujsť a centrum sme navštívili aj s redakčným fotoaparátom. Počas našej návštevy sme si na chvíľu ukradli pre seba neustále zaneprázdneného riaditeľa divízie Ing. Milana Račeka a porozprávali sme sa nielen o robotike na Slovensku.

Ako prebieha Deň otvorených dverí. Ste spokojný?

Som spokojný, veď máme neustále plno. Deň otvorených dverí je prioritne určený pre nových zákazníkov, ktorí vo svojom výrobnom procese ešte nemajú zakomponované roboty a nad ich inštaláciou uvažujú. V týchto priestoroch im ukazujeme, čo všetko sa s robotmi dá robiť. Pre nich je to inšpirácia. Dostávajú pri nej nápady a s tými im pomáhajú naši technici a obchodníci. Všetci, čo sem počas týchto dní prišli, sa chcú niečo dozvedieť o robotike, o automatizácii, o zvyšovaní produkcie, efektivity, o raste svojej firmy.

Ak sa na Slovensku hovorí o robotike, mojou víziou je návšteva zákazníkov v našom centre robotiky v Trnave. Nehovoríme však len o robotoch. Tie sú nástrojom. Okolo nich však musí byť vytvorené adekvátne zázemie. To sú ľudia a priestory a potom samozrejme aplikácie a ďalšie súčasti. Od roku 2006 sme sa evidentne pohli ďalej. Priestory sú väčšie a priemyselne orientované, pretože ponúkame priemyselné riešenia. Máme k dispozícii šikovných ľudí. Už dávno to nie je typ obchodného zastúpenia, kde obchodník v obleku a v kravate ukáže efektívnu prezentáciu v nádhernej zasedačke prenajatej vo výškovej budove. Pracujú tu v čoraz väčšom počte technici, či aplikační inžinieri. A to je tá pridaná hodnota.

V súčasnosti si ľudia kúpia čokoľvek a dnes už aj robota niekde na internete a ani poriadne nevedia odkiaľ a od koho. Robota však niekto musí správne navrhnuť, zložiť, inštalovať a spojzdať. Dôležitá teda nie je až tak hodnota materiálu, ale práve tá pridaná hodnota, ktorá je prínosom pre všetkých, pre nás, pre zákazníkov, dodávateľov, školy, študentov.

Hoci pre študentov máte vyhradený v centre robotiky práve až ďalší týždeň, našej pozornosti neušlo, že vás prišli navštíviť už teraz.

Áno, niekoľko autobusov k nám už zavítalo. Hoci sú na rade budúci týždeň, radi sme sa im venovali. Napokon, študenti sú perspektíva. Budú raz našimi zamestnancami, zákazníkmi, dodávateľmi a aj našimi konkurentmi. Okrem toho centrum robotiky slúži aj všetkým našim zákazníkom, ktorí chcú vidieť reálne funkčné roboty. Centrum je určené samozrejme aj pre našich vlastných ľudí, ktorí sa tu vzdelávajú, školia, trénujú. Tiež sa tu vykonávajú testy pre zákaznicke projekty. Je pre nás prínosom, ak príde zákazník, ktorý je špecialista na svoju výrobnú technológiu a spojíme tak jeho know-how s naším. Pomáha nám to vytvoriť komunitu odborníkov v robotike. Na Slovensku je približne 500 technikov a aplikačných inžinierov v robotike a budeme veľmi radi, ak sa nám ich postupne

podarí pritiahnúť k nám do nášho centra. Na margo toho, práve sme uzavreli dohodu s jedným našim významným dodávateľom, že mu v centre vyhradíme priestor, kde bude mať vystavené svoje produkty. Tie potom môžu vidieť jeho súčasní alebo budúci zákazníci a tým pádom aj naši zákazníci. Podľa môjho názoru nevádi, ak zákazník nemá ešte nainštalovaný robot. Ak je úspešný, tak ho raz bude mať.

Čiže rovnica je jasná – ak je niekto v priemysle úspešný, zákonite musí mať robota.

Ak máte robota, musíte byť úspešní. Môže sa totiž stať, že niekto chce robota, musí však výrazne zvýšiť produkciu, aby sa mu takáto investícia oplátila. A produkciu zvyšujú len úspešní. Na druhej strane môžu mať zákazníci vysoké nároky na kvalitu. Prostredníctvom našich robotov sa na Slovensku napríklad vyrábajú trezory. To nie je sériová ale zákazková výroba, kde sa veľmi dbá na kvalitu. Zvar musí byť perfektný a ten sa dá doceliť v konštantnej kvalite práve pomocou robotov. Roboty používajú veľké koncerny, ako sú automobilky, ale aj malé firmy so šiestimi-siedmimi zamestnancami. Roboty sú dnes hádam všade - v automobilkách, v drevospracujúcom priemysle, v potravinárstve, v elektrotechnickom priemysle, na Slovensku sa dokonca využívajú pri výrobe posilňovacích strojov, atď.

Venujete sa podpore škôl?

Áno, chceme pomáhať školám. Aj teraz počas dní otvorených dverí sme sa dohodli s ďalšími tromi-štyrmi technickými školami z Trnavy a Nitry na spolupráci. Máme priestory, techniku, vôľu a sme samozrejme ochotní venovať študentom istý priestor.

Spolupracujeme tiež s partnerskými firmami. Aj my potrebujeme partnerov, ktorí nám vedia pomôcť. Možno to vyznie trochu čudne, ale na Slovensku je neuveriteľne veľa práce.

S novým robotom Frida žnete úspechy.

Frida je koncept dvojramenného robota. Veľa činností v živote je dvojručných a práve týmto sme sa inšpirovali pri vývoji tohto robota. Fridu je možné umiestniť na výrobnú linku medzi ľuďmi, pretože je natoľko citlivá, že je pre svojich „ľudských“ kolegov absolútne bezpečná. Dnešné bezpečnostné prvky okolo robotov ako sú ploty, svetelné závery a laserové skenery, plnia dôležitú funkciu pri ochrane personálu. Koncept robota Frida samozrejme nie je určený pre manipuláciu s ťažkými bremenami, ale skôr pre jednoduché manipulácie a montáže. ABB Robotika vyhrala za koncept robota FRIDA ocenenie Red Dot Design Award „best of the best“ 2011. Výročné ocenenie Red Dot Award je medzinárodná súťaž dizajnových konceptov a prototypov, ktorá sa každoročne koná v Singapúre. Ocenenie je medzinárodným uznaním kvality dizajnových špecialistov a udeľuje sa len tým najvýnimnejším konceptom.

Nie je žiadnym tajomstvom, že roboty ABB nie sú v showbiznise žiaden nováčik.

To je pravda. Naše roboty hrali vo videoklipe piesne známej skupiny Chemical Brothers, objavili sa v jednom z pokračovaní Terminátora, či pohybovali veľkými obrazovkami na koncerte skupiny Bon Jovi. Kreativita je neobmedzená. Pre mňa robot nemá hranice, kde by sa nedal použiť.

Robotika sa ešte stále pomerne často spája s mýtom, že ľudí oberá o prácu.

Ja na to zvyknem hovoriť to, že robotika nahrádza neľudskú prácu. Stačí sa pozrieť na zamestnania, ako sú zvárač a lakovač. Tie sa dlhodobo nedajú vykonávať osem hodín denne a päť až šesťkrát do týždňa. Podobne to platí aj pre stereotypné a monotónne typy prác, ako je napr. vkladanie a vykladanie dielov do lisu. Nahradenie človeka robotom vôbec neznamená zánik pracovného miesta. Robot, to je zvýšenie produkcie, kvality a konkurencieschopnosti. Z toho vyplýva viac obchodnej administratívy, logistiky, narastajú nároky na správu skladového systému a pod. Stále je veľmi veľa činností, kde je nevyhnutný človek. Robotika nikomu prácu neberie. Navyše zamestnancom sa inštaláciou robota zvyšuje kvalifikácia, pretože o novú technológiu sa je potrebné adekvátne starať.

Celý koncern ABB zaknihoval v minulom roku jeden z najvyšších obrátov svojej histórie. Darilo sa podobne aj divízii robotiky na Slovensku?

Zaznamenali sme neuveriteľne čísla. Za všetko hovorí najväčší počet predaných robotov v histórii slovenskej divízie. To isté sa podarilo dosiahnuť v celej Európe.

Akým spôsobom v súčasnosti poskytujete servis svojich robotov?

Staré časy boli charakterizované výjazdmi za servisnými úkonmi vtedy, keď nastala porucha. Dnes je situácia diametrálne odlišná. Sme zástancom preventívnej údržby a k robotom u zákazníkov chodíme obvykle vtedy, keď je všetko v poriadku. Servis sa zmenil z reaktívneho na proaktívny. Veľkú pomoc tiež predstavuje vzdialený monitoring a integrácia GSM modulu. Ten zasiela našim servisným technikom správy vtedy, keď sa niektorá z monitorovaných veličín ocitne mimo vymedzeného pásma. Samozrejme, naďalej poskytujeme aj tradičný servis, keď sa k zákazníkovi vyráža v prípade výskytu poruchy a tiež prevádzkujeme konsignačné sklady. Napriek preventívnej údržbe sa stále objaví dosť nečakaných udalostí, pri ktorých je potrebné operatívne reagovať. Vzťah je však jasný, čím viac preventívnej údržby, tým menej porúch. Netrávame na tom, aby servis vykonávali len naši technici. Radi vyškolíme pracovníkov údržby u zákazníkov, čo v konečnom dôsledku zvyšuje ich kvalifikáciu. Napokon, pokryť servis na celom Slovensku len vlastnými silami, kde máme inštalovaných takmer 1000 robotov, je prakticky nereálne.

Ako by ste porovnali súčasný stav robotiky na Slovensku a vo vyspelých krajinách?

Na Slovensku je stále tak málo robotov v priemere na jedného obyvateľa, že v porovnaní so štátmi západnej Európy, Ameriky alebo Japonska, tu máme niekoľkonásobný potenciál v porovnaní so súčasnosťou. Myslím, že Slovensko nie je len montážnou halou Európy. S modernými technológiami ide ruka v ruku aj zvyšovanie vzdelania a kvalifikácie, ktoré sú potrebné pre obsluhu automatizácie a robotických aplikácií. Paradoxne, bez montáže asi ťažko dosiahneme, aby sme na Slovensku mali zriadené iba centrá výskumu a vývoja. Mať tieto centrá blízko montážnych miest je ideálne, pretože výsledky vývoja sa môžu hneď aplikovať v praxi. Divízia robotiky ABB vyrástla vlastne zo servisu, pretože najskôr sme vykonávali servis robotov, ktoré si sem priviezli investori. Postupne zo servisu sme sa začali venovať aj návrhu a realizácii.

Ďakujeme za rozhovor.

Branislav Bložon

Martin Karbovanec